

Wijkbijeenkomsten Energietransitie Kort Haarlem 15 feb, 4 en 18 maart 2021

Samenvatting van vragen en antwoorden per thema, tijdens de drie Zoom-bijeenkomsten

Aanwezig:

Bestuur energievoorziening:

Evert Hasselaar (voorzitter)
Jan de Mos (secretaris)
Hans Koning (penningmeester)
Victor van Straaten (lid)
Jan Wieringa (lid)
Boukje Ferwerda (lid)

Gastvrouw: Nel van der Marel

Toehoorders

Gerard Voskuilen (toehoorder Slagenbuurt)
Cedric Deverchere (toehoorder DWTM)
Evelien ten Cate (toehoorder gemeente)
Frank van der Knaap
Yvonne Metaal (toehoorder gemeente)

Deelnemers:

Peter Schekkerman
Arthur den Haan
Bernard en Anita Hekman
Arne Pedersen/N. Kleijn
Erik Wijnhuizen, Sustainable Endeavor
H.P. Balk
Hans Broere
Hans Klemens
Henk Jan ern Bianca
Henk Jan Kok
Ingrid Bijl
Jan Willem Janse
Jos Naus en Marjan Tabak
Maarten van Gent
Paul Hupsel
Ron Willems
Truke Zegers
Willemkje Smit

Bastijn Schenk

Karel Voitus
Rimke van Nesselrooij
Fred Kerkhoven
Anne de Meijer
Ferrie Van Wijk
Pieter Goudsmid
Rob Klaverveld
Margreeth van Dijk
Jessie Munts
Madelon Zwart
Anja Bogaard
Margreet Sturm
Pieter Jan de Boer
Marco van de Ven
Freek Jordaan
Arnold Kroon
Marloes Hoekstra
Tobias Kaserer
Silvester Sarneel

Sjaak de Koning
Tim Bartels
P.F. van den Bosch
Arie en Wilma van Rijn
Adry en Anton Prins
Dennis Oosterwijk
Peter Hageman
Angela Vos (bewoonster Kadebuurt)
Jan van Merwijk
M. de Valk
Wibo Bourignon
Willem Jan van Tilborg
Nelleke van den Boon
Sjoerd van Olffen
Jannie en Henk Leemborg-van Dijk
Arne de Both
Mischa Straver
Walter Boogert
Marcus Steenwinkel
Wilma en Gerrit de Haan
Yvonne Metaal (toehoorder gemeente)

Samenvatting

In het eerste deel van de presentatie werden de enqueteresultaten toegelicht, en werd de besluitvorming bij de gemeente Gouda over startwijken uitgelegd.

De buurten Kort Haarlem en de Kadebuurt zijn samen Verkenningsbuurt geworden, maar voor de Coöperatie zijn alleen de bewoners van Kort Haarlem doelgroep. Wat betreft het proces in de komende tijd: op 7 april geeft de gemeente via Zoom voor de buurten Kort Haarlem én de Kadebuurt een toelichting op het onderzoek naar de Verkenningsbuurten tot nu toe. De Energiecoöperatie Kort Haarlem organiseert de bijeenkomst en verspreidt hierover op korte termijn een flyer voor beide buurten met daarin een link waar men zich aan kan melden bij de gemeente. Op 22 april organiseert de EcKH

zelf een vervolgbijeenkomst. Dan wordt er gezamenlijk, met wie daarvoor belangstelling heeft, een reactie vanuit de buurt richting gemeente vastgesteld. Op 23 maart wordt deze door de gemeente verwacht.

Enqueteresultaten

Er werd gevraagd of de positieve respons in de enquête niet komt doordat geïnteresseerde mensen hebben gereageerd? We denken dat dit zo is.

Verkenningsbuurt

Er werd gevraagd waarom wij verkenningsbuurt zijn geworden. Dit is lastig te beantwoorden, het was een afweging van de gemeente.

Startwijken

Een van de deelnemers vroeg of het betekent dat een startwijk in 2030 van het gas af gaat. Antwoord: Ja, dat is het doel. Dat betekent wel dat de plannen van de gemeente al over 2 jaar klaar moeten zijn.

Welke inkomenseisen gesteld worden aan startwijken is nog te bepalen. Het hangt af van subsidies.

-Woningbouwverenigingen doen op centraal niveau mee, in de regiegroep. Maar wij willen ook contact met hen opnemen. Er werd opgemerkt dat huurders vaak het geld niet hebben. -
-Inderdaad moet de corporatie het daar vooral doen.

Enkele deelnemers vroegen welke insteek de cooperatie gekozen heeft in haar doelstelling, en wat de kans is dat we startwijk worden. Vindt de Coöperatie het doel aardgasvrij in 2040 haalbaar? Mensen kunnen de kosten van al die doelstellingen niet betalen!

-De cooperatie herkent dit, de opgave is erg groot, dit is wel een lastige wijk. We verwachten niet snel een startbuurt te worden. Als de overheid snel van het gas af wil, dan moet er ook heel veel geld bijkomen. Schatting van de kosten is € 40.000,- per woning, in deze buurt eerder hoger.

Maar als cooperatie reageren we niet alleen op rijksbeslissingen, maar bouwen hier een eigen community om te helpen, die zachtjes doorgroeit naar de langere termijn. Ons primaire doel is de buurt faciliteren, mensen de kans geven om betrokken te zijn en om ons te wapenen tegen ongewenste maatregelen. En wellicht te werken naar eigendom voor het creëren van warmte.

Bewoners uit de buurt kunnen zelf hun mening geven of ze wel of niet startbuurt willen worden, dit komt terug in volgende bijeenkomsten

Enkele deelnemers gaven aan dat ze er niet veel voor voelen om startwijk te worden en dat we niet te snel moeten willen

-Er zijn ook voordelen om startbuurt te zijn: Er is meer onderzoekscapaciteit beschikbaar, subsidies, participatie. Maar andere wijken zullen ook wel snel volgen.

De diversiteit van woningen in onze buurt kan ook juist een reden te zijn om als minder makkelijke woonwijk te beginnen, dan zet je alle problemen op een rijtje. Kort Haarlem heeft draagvlak.

Een van de deelnemers juicht het toe om startbuurt te worden. "Hier hebben wij genoeg diversiteit om verschillende technieken toe te kunnen passen". Een andere deelnemer vindt de staat van veel huizen in de buurt juist bezwaarlijk.

Warmteopties zijn er voor de buurt

In het tweede deel van de presentatie werd ingegaan op de verschillende opties voor warmteopwekking voor de buurt. Zowel collectieve als individuele maatregelen worden overwogen.

Wanneer

Er werd gesteld dat bewoners vooral actie moeten ondernemen als de openbare ruimte aangepakt wordt. De gemeente denkt bijvoorbeeld aan een combinatie met riolering vernieuwen. Verder is het niet precies bekend.

Hoe weet je welke keuze lang meegaat?

-Dat weet je nu nog niet. In de eerste plaats is isoleren belangrijk. En daar een lange termijnplan voor maken. Bv als je nu gaat verbouwen, en dat doe je eens per 30 jaar gemiddeld, niet bezuinigen, maar keuzes maken met goede isolatiewaarden. Bv als je nieuwe kozijnen aanschaft, zet daar dan gelijk triple glas in. En spouwmuren isoleren.

Wat voor alternatieven zijn er?

-Of er meerdere alternatieven voor verwarming komen, of dat er één optie wordt geboden, kunnen we nog niet zeggen. Dat is juist wat we gezamenlijk gaan onderzoeken.

Enkele mensen vroegen of de optie waterstof niet open is.

-Op dit moment is er nog geen keuze gemaakt en is deze optie open, al is waterstof niet de meest voor de hand liggende.

Een van de deelnemers stelde dat er in Nederland 3-4 fabrieken komen. Ook op de Noordzee komt een productie-eiland.

-Dit wordt erkend. Het gasnet is voor dat transport geschikt te maken. Maar: er is een tekort aan waterstof. De verwachting is dat het eerst naar de industrie gaat, die het opgebruikt. Voor woonhuizen is het minder nodig. En: misschien zijn er ook combinaties mogelijk. Maar de discussie hierover is nog niet voorbij, er komen nog (combinaties van) mogelijkheden. In de binnenstad is er geen alternatief voor een gasnet. Daar zou het gebruik van waterstof dus meer voor de hand liggen.

Andere opties die in de discussie genoemd werden zijn collectief gebruik van water uit de IJssel voor warmte, of een buis die in de grond gemaakt wordt om warmte uit de grond te halen. Dit laatste zien we als een mooie optie. In Gouda is 30-40 W/m per lus mogelijk. Dat is heel toepasbaar voor verwarming van huizen, met wat graafwerk in de tuinen is dat een heel duurzame en geluidloze oplossing. Dit wordt al toegepast. In Rotterdam zijn beperkingen gesteld aan de diepte. Je gebruikt een dubbele lus en rekent uit wat je per woning nodig hebt. Een financieel plaatje is te geven.

Aardwarmte (geothermie) is niet geschikt voor de bodem van dit gebied.

Er werd gevraagd naar een project in België waarbij met PVT panelen vocht uit de lucht gehaald wordt om er dan waterstof van te maken.

-Daar weten we van, maar het is nog niet marktrijp. Zit nog op laboratoriumniveau.

Wat betekent dat voor uw huis?

Het vervolg van de presentatie ging in op de maatregelen die bewoners kunnen nemen om te isoleren en zelf energie op te wekken.

Er werd gevraagd of er ook wordt nagedacht over koel houden van huizen.

-Een goed ontworpen huis heeft geen airco nodig, wel voldoende ventilatie en goede zonwering. Je kunt ook andere mogelijke oplossingen voor daken aanwenden, bv groenbeplanting. En veel warmtecapaciteit in huis helpt, dan warmt het langzamer op en het koelt langzamer af. We kunnen meedenken.

Er werd gevraagd of er een overzicht bestaat van verschillende offertes voor bijvoorbeeld isolatie, en of die ingezien kunnen worden.

-We zijn inderdaad bezig met het verzamelen van gegevens en die data en het inzicht kunnen we delen, zodat je de prijsstelling van een aanbieder kunt beoordelen.

Wij zoeken naar transparantie en goede info om er elkaar mee te helpen.

Wat betreft de voorgestelde dikte van isolatiemateriaal (12 cm) voor dak en vloer: dit is een vereenvoudiging, uiteindelijk moet je het totaalplan bekijken. Een dak boven een weinig gebruikte zolder is ook anders dan een vloer in de woonkamer.

Zijn er al dakpannen die zonne-energie opwekken?

-Die bestaan wel, maar iedere pan moet dan verbonden worden. Dit is duur en kwetsbaar. De prijs zal wel zakken. Er zijn ook kleinere collectoren die in verschillende kleuren geleverd kunnen worden.

Op Gouda Duurzaam zie je ook veel over dergelijke zonne-dakpannen. Het is duur maar het is er wel en ziet er mooi uit.

Er werd opgemerkt dat het niet realistisch is om zelf met zonnepanelen voldoende elektriciteit op te wekken voor een warmtepomp. Je zou de focus op aardgasvrij als doel om moeten zetten naar 50% CO2 reductie in 10 jaar.

-Het werd beaamd dat het primair gaat om CO2-besparing

Er werd gevraagd naar het isoleren van spouwmuren als deze niet netjes afgewerkt zijn.

-Het kan zijn dat onderin de spouw veel rommel (bijv. gevallen cement) ligt, en dat het nodig is om dit er eerst uit te halen. Je wilt niet dat er een koudebrug ontstaat naar b.v. een betonnen vloer. Wij kunnen ook hierbij helpen bij het nemen van beslissingen.

Er zijn ook hybride oplossingen, met een combinatie met gas voor piekbehoeften. Eventueel kun je PV (zonnepanelen) gebruiken om water in de boiler extra op te warmen.

Is het mogelijk om zonnepanelen te monteren op een plat dak van een oud huis?

-Reactie: het draagvermogen van het dak is bepalend, niet primair de leeftijd. Dat kan bij een oud huis ook goed zijn. Bij een plat dak kun je jukken gebruiken, om ze stevig te bevestigen. Maar je kunt ze wel de goede helling geven.

We willen bewoners helpen bij de stap naar maatregelen nemen. We verzamelen offertes en we vragen iedereen ervaringen te delen.

Een van de deelnemers merkte op dat in de buurt een plan was om op daken van gehuurde huizen zonnepanelen te plaatsen, dit werd door de gemeente tegengehouden omdat het lelijk zou zijn voor het aanzicht.

-Reactie: waarschijnlijk was het beschermd stadsgezicht, hiervoor zijn regels. Op de website van de gemeente is hierover informatie te vinden.

Er is een subsidieregeling voor energiebesparende maatregelen die genomen zijn tussen 1 januari 2020 en 31 maart 2021. Zie: **maakgoudaduurzaam.nl**.

Kosten en Baten, Hoe kan de Coöperatie helpen en hoe kunnen jullie helpen?

In het laatste deel werd o.a. het vormen van werkgroepen genoemd.

We kunnen werkgroepen rond diverse thema's opzetten Bijvoorbeeld.

- **Inkoopacties.** *We kunnen lokale bedrijven stimuleren. Kijken wat een goede prijsstelling is.*
- **Beleidsmatig** *kunnen we kijken naar financieringsvraagstukken, zoals onderzoek naar gemeentelijke garantiefondsen. Belangrijk punt is*
- **Ontzorgen;** *kijken naar individuele of collectieve oplossingen, zoals warmtenet.*

We zoeken, net als in het bestuur, ook diversiteit in de werkgroepen, om discussie te krijgen. Meer informatie komt op de site, en via de site kunt u zich opgeven als belangstellende.

Verschillende deelnemers geven hun belangstelling aan om mee te denken of te doen.

De eerste drie bijeenkomsten waren bedoeld om elkaar te leren kennen. Wij zijn begonnen vanuit de behoefte aan invloed bij de gemeentelijke besluitvorming. De kwaliteit van het besluitvormingsproces bij de keuze voor de startbuurten willen we proberen te verbeteren. Er komt onderzoek in de verkenningsbuurten. Met meer informatie beschikbaar komt er een volgende serie bijeenkomsten in april. De motivatie om eventueel startbuurt te worden moet dan duidelijk zijn. En onder welke voorwaarden willen we dat? Het gaat om haalbaarheid en betaalbaarheid. Als we startbuurt worden, komen al volgend jaar veel concretere plannen en besluitvorming. Dan is breed draagvlak nodig.

Ook als KH geen startbuurt wordt, ontwikkelen we toch zelf buurtbeleid. Daar zijn we nu al mee bezig.

Een van de deelnemers raadt aan dat de Coöperatie niet blind achter de ambities van de gemeente aanloopt.

In de IJssellaan wordt door een van de deelnemers vooral veel zorg gehoord. Er is in de straat een sterk netwerk: rond de IJsselmarkt (pinksteren), een informeel netwerk. Mogelijk kan dit helpen om de betrokkenheid te vergroten. Er zijn al veel mensen in de IJssellaan zijn die zich opgaven voor een scan en/of energiecoach.

Bewoners op de Krugerlaan zijn al begonnen met praten over isoleren in woningen in de buurt.

Ook in de Josephstraat is goed onderling contact, maar is ook wel weerstand tegen de energietransitie.

-Reactie ECKH: het is heel welkom om ook die mensen erbij te betrekken. Iedereen moet de ruimte krijgen om betrokken te raken op zijn/haar eigen manier.

In een van de bijeenkomsten is ook besproken hoe de contacten met de Kadebuurt verder georganiseerd kunnen worden.